

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 5. 4. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00245

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnety na preverenie evidované pod č. PGO-RPMS/2023/00245 smerujúce voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala podnety na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnené**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľom podnetov na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 17. 4. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 5. 4. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00245 zaevidovaný dňa 8. a 9. 2. 2023
Podávateľ: fyzická osoba (2)
Predmet podnetu: Televízne noviny
Deň a čas vysielania: 7. 2. 2023, 19:00 h
Označenie podľa JSO: -

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r. o.
Číslo licencie: TD/17

Dátum: 29. 3. 2023

OBSAH PODNETU:

1)

Dobry večer. Dnes v tv Markiza tv noviny o 19 hod. vyslaný redaktor Adel Ghannam do postihnutej oblasti zemetrasenim v Turecku znova zahviezdil, keď na konci svojho živeho vstupu zahlásil že sa divaci môžu zajtra tešiť na jeho ďalšiu reportáž z postihnutých oblastí. Ako môže toto jeden redaktor nielen vysloviť ale priamo v živom vstupe povedať aby sa ľudia tešili na utrapách iných. A toto nie je prvý jeho prešlap keď nazval protestujúcich ľudí dezolatmi.

2)

Zahlasenie redaktora ze sa mozeme TESIT na jeho dalsiu reportaz – TESIT? Z nestastia druhych, podobne vystupy mal nedavno z Ukrajiny

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (účinný od 1. 8. 2022):

§ 61 Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskej

1) Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie

a) propagovať vojnu alebo opisovať kruté alebo inak neľudské konanie spôsobom, ktorý je ich nevhodným zľahčovaním, ospravedlňovaním alebo schvaľovaním,

c) propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,

d) bezdôvodne zobrazovať scény reálneho násillia, kde sa nenáležitou formou zdôrazňuje skutočný priebeh umierania alebo sa zobrazujú osoby vystavované fyzickému či psychickému utrpeniu, a to so zvláštnym ohľadom na obeť trestných činov alebo ich príbuzných spôsobom, ktorý sa považuje za neoprávnený zásah do ľudskej dôstojnosti.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Namietaný príspevok s názvom *Deň po ničivom zemetrasení* bol živým vstupom redaktora Adela Ghannama z miesta postihnutého zemetrasením v Turecku. Prepis celého vstupu:

Adel Ghannam, redaktor: *„Dobry večer z tureckej Adany. Nuž tak najprv poviem, čo sa nachádza za mnou. Ako môžete vidieť, tak tu padla veľká obytná budova počas tohto zemetrasenia a práve teraz sa z nej snažia vyslobodzovať ešte ďalších ľudí. Uviazlo ich tam naozaj veľké množstvo, keďže išlo o naozaj výškovú budovu. No a takýchto budov je dnes v Turecku naozaj veľké množstvo, pravdepodobne až stovky. My sme sa dnes pohybovali po provincii Hatay, kde sme videli naozaj skazu veľmi podobnú, takú akú sme videli aj na Ukrajine, veľa zničenej infraštruktúry, veľa zničených obytných budov, benzínové pumpy kompletne zdevastované a tak je tam nemožné kúpiť si benzín alebo napríklad základné potreby či pitnú vodu. My sme strávili aj nejaký čas pri tých záchranných operáciách, kedy miestni často dobrovoľníci zachraňovali tých ľudí zo sutín, používali na to všemožné nástroje, dokonca aj mladí robotníci so zbijačkami sa pokúšali dostať do suterénu, aby odtiaľ vyslobodili viacero ľudí. Vzhľadom na to, že tá technická situácia, že sú tu zrútené PTS vysielateľe, tak vám veľa z toho zatiaľ nevieme ukázať. Je zázrak, že vôbec funguje tento živý vstup. Tá situácia tu je však naozaj vážna, my sa tu pohybujeme už celý deň a budeme aj zajtra. Všetky čerstvé informácie vám prinesieme a zajtra sa môžete tešiť aj na reportáž z toho, čo sme tu dnes nakrútili.“*

Obaja podávateľia podnetov namietali voči poslednej vete redaktora: „*zajtra sa môžete tešiť aj na reportáž z toho, čo sme tu dnes nakrútili.*“ Podávateľia výrok redaktora v danom kontexte považovali za akúsi výzvu divákovi, aby sa tešili z nešťastia druhých, čo vnímali ako prešľap redaktora.

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách v § 61 ods. 1 ustanovuje:

Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie

a) propagovať vojnu alebo opisovať kruté alebo inak neľudské konanie spôsobom, ktorý je ich nevhodným zľahčovaním, ospravedlňovaním alebo schvaľovaním,

c) propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,

Redaktor v namietanom živom vstupe informoval divákov o tom, ako vyzerá situácia na mieste postihnutom zemetrasením, aj o tom, čo počas dňa so štábom videli. Redaktor uviedol, že vzhľadom na zlú technickú situáciu, kedy sú zrútené PTS vysielateľe, zatiaľ nemôžu divákovi ukázať, čo počas dňa na mieste nešťastia natočili. Na rovnakom mieste však zostávajú aj zajtra. Podľa redaktora sa zajtra diváci môžu tešiť aj na reportáž z toho, čo nakrútili dnes („*Všetky čerstvé informácie vám prinesieme a zajtra sa môžete tešiť aj na reportáž z toho, čo sme tu dnes nakrútili.*“).

Z daného výroku redaktora jasne logicky vyplýva, že diváci sa môžu tešiť na zajtrajšiu reportáž (ktorá dnes nemohla byť odvysielaná). Redaktor iste nemal na mysli to, že by sa diváci mali tešiť na to, ževidia utrpenie ľudí v Turecku postihnutých zemetrasením, a ani z jeho vyjadrenia to explicitne nevyplýva.

Hoci daný výrok možno nebol najšťastnejší v kontexte toho, že ide o reportáž z oblasti zasiahnutej silným zemetrasením s množstvom obetí, nevidíme v ňom vedomú a zámernú snahu zľahčovať utrpenie ľudí postihnutých zemetrasením, vysmievať sa z neho a pod. Podľa nášho názoru reportáž nepredstavuje zásah do ľudskej dôstojnosti ľudí postihnutých katastrofou.

Do úvahy treba brať aj skutočnosť, že išlo o živý vstup, pri ktorom redaktor do určitej miery improvizuje a v strese je náchylný robiť aj chyby, pričom vyrieknuté slová už nemá možnosť opraviť alebo korigovať.

Odvysielaná reportáž podľa nášho názoru nie je v rozpore s ustanoveniami § 61 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ programovej služby TV MARKÍZA odvysielaním programu *Televízne noviny* dňa 7. 2. 2023 o cca 19:00 hod. **neporušil žiadne z ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Podnety na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnené.**

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00245)

Monitorované vysielanie: Televízne noviny
Deň vysielania: 7. 2. 2023
Čas vysielania: 19:00 h
Označenie podľa JSO: -

- časový kód cca:

19:00:00 začiatok programu
Prehľad správ

1. Obetí je už vyše 6-tisíc
2. Pomoc pre zničené oblasti
3. Deň po ničivom zemetrasení (naživo)
4. Otrasná skúsenosť v nemocnici
5. Hľadajú matku dvoch detí
6. Špekulácie o ofenzíve
7. Na telo PLUS s R. Káčerom
8. Obеды zadarmo sú späť
9. Od mája lacnejšie obеды
10. Rozlúčková cesta Miloša Zemana
11. Problémy so snehom
12. Ako sa zmenia tresty
13. Zbierajú trosky balóna / Vykol'ajený vlak v plameňoch / Zosuvy pôdy v Peru / Tresty za smrť dievčaťa / Prežili pád lietadla
14. Lepšie vyhlíadky ekonomiky
15. Zima v kostoloch

19:40:00 blok reklamy a upútaviek
19:49:06 pokračovanie programu

16. Ľudia bez domova zažívajú mrazivé noci
17. Vyhlásili ostrý štrajk
18. Neplatné voľby
19. Pod nátlakom posielala obecné peniaze
20. Kríza v mládežníckom hokeji
21. Fotka z Tatier v NASA / Riskantná operácia / Prežila pád do studne / Ide za svojím snom / Oblečenie do pohody
22. Dočkali sa

20:02:07 záver programu

19:06:45 ***Deň po ničivom zemetrasení (naživo)***

Jaroslav Zápala, moderátor: „No a priamo v postihnutej oblasti je aj náš štáb, ktorý bol v provincii Hatay.“

Mária Chreneková Pietrová, moderátorka: „Naživo sa teraz spájame s Adelom Ghannamom. Adel, čo ste videli a zažili počas dňa?“

Adel Ghannam, redaktor: „Dobrý večer z tureckej Adany. Nuž tak najprv poviem, čo sa nachádza za mnou. Ako môžete vidieť, tak tu padla veľká obytná budova počas tohto zemetrasenia a práve teraz sa z nej snažia vyslobodzovať ešte ďalších ľudí. Uviazlo ich tam naozaj veľké množstvo, keďže išlo o naozaj výškovú budovu. No a takýchto budov je dnes v Turecku naozaj veľké množstvo, pravdepodobne až stovky. My sme sa dnes pohybovali po provincii Hatay, kde sme videli naozaj skazu veľmi podobnú, takú akú sme videli aj na Ukrajine, veľa zničenej infraštruktúry, veľa zničených obytných budov, benzínové pumpy kompletne zdevastované a tak je tam nemožné kúpiť si benzín alebo napríklad základné potreby či pitnú vodu. My sme strávili aj nejaký čas pri tých záchranných operáciách, kedy miestni často dobrovoľníci zachraňovali tých ľudí zo sutín, používali na to všemožné nástroje, dokonca aj mladí robotníci so zbijačkami sa pokúšali dostať do suterénu, aby odtiaľ vyslobodili viacero ľudí. Vzhľadom na to, že tá technická situácia, že sú tu zrútené PTS vysielacie, tak vám veľa z toho zatiaľ nevieme ukázať. Je zázrak, že vôbec funguje tento živý vstup. Tá situácia tu je však naozaj vážna, my sa tu pohybujeme už celý deň a budeme aj zajtra. Všetky čerstvé informácie vám prinesieme a zajtra sa môžete tešiť aj na reportáž z toho, čo sme tu dnes nakrútili.“

(V obraze: redaktor v noci stojí pred zrútenou budovou, za ním vidno záchránárov v troskách, potom zábery natočené počas dňa zo záchranných prác, odpratávania trosiek a pod.)

Voiceover: „Nadácia Markíza v spolupráci s organizáciou Človek v ohrození vyhlásila zbierku pre ľudí, ktorých postihlo zemetrasenie v Turecku a Sýrii. Pomôcť im môžete spolu s nami aj vy cez darovací formulár na stránke clovekvohrozeni.sk.“

(V obraze: zostrih záberov padajúcich budov a ľudí zachránených z trosiek, grafika: logo Nadácia Markíza, logo Človek v ohrození a nápisy:

Nadácia Markíza v spolupráci s organizáciou Človek v ohrození pomáha ľuďom postihnutým zemetrasením, Pomôžte spolu s nami cez darovací formulár na clovekvohrozeni.sk)